

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
Państwowa Szkoła Muzyczna I st.
im. Karola Kurpińskiego
we Wschowie
na rok szkolny 2025/2026

I. Podstawy ogółu programu wychowawczo-profilaktycznego. Część teoretyczna (trwała).

1. Preambuła

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał w oparciu o wizję i misję szkoły, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców.

Przedstawia całościowo treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym podejmowane w szkole i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

2. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.);
- Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 i 2245);
- Ustawa o postępowaniu w sprawach małoletnich z 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 r.

(tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.)

- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 poz. 852);
- Kodeks Karny (art. 190a) , RODO.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut PSM I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie 04.2020 - 01.2021)

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia we Wschowie jest szkołą o bogatych tradycjach. Powstała w 1976 roku. Szkoła prowadzi swą działalność we Wschowie przy ulicy Głogowskiej 11. Jest obiektem zabytkowym należącym do Skarbu Państwa. Szkoła liczy 111 uczniów. Zatrudnionych jest 20 nauczycieli. Szkoła nosi imię Karola Kurpińskiego urodzonego 18 kilometrów od Wschowy we Włoszakowicach. Szkoła ma swój hymn. Jest nim „Warszawianka Karola Kurpińskiego. Posiada swój sztandar i ceremoniał szkolny, który opisany jest w Statucie Szkoły (załącznik nr 1).

Do ważnych uroczystości należą:

- Uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego;
- Uroczystość pasowania uczniów klas pierwszych;
- Obchody Święta Niepodległości;
- Konkurs i koncert kolęd;
- Konkursy instrumentalne: skrzypcowy „Tańczące smyczki”, perkusyjny „Membranofonia”
- Dzień Patrona Szkoły;
- Estrada absolwentów;
- Uroczystość zakończenia roku szkolnego;
- Koncerty okolicznościowe.

Szkoła współpracuje z instytucjami kultury we Wschowie:

- Centrum Kultury i Rekreacji;
- Muzeum Ziemi Wschowskiej;

- Biblioteką Miejską;
- Urzędem Miasta i Gminy Wschowa;
- Kościołami, w których uczniowie i nauczyciele koncertują;
- Instytucjami kultury i władzami pobliskich miast, np. Sławy i Szlichtyngowej.

4. Misja i wizja Szkoły

Szkoła Muzyczna I stopnia we Wschowie jest placówką edukacyjną i kulturotwórczą w naszym mieście. Szkoła zapewnia sprzyjającą atmosferę, w której nauczyciele i rodzice wspólnie pracują nad rozwojem osobowości dziecka. Nauczyciele wprowadzają w świat muzyki, przygotowują do aktywnego udziału w życiu artystycznym, kulturalnym, społecznym. Szkoła wspiera uczniów szczególnie uzdolnionych i pomaga im w podejmowaniu decyzji o dalszym kształceniu. Szkoła wspiera również uczniów z problemami, pomagając je rozwiązać.

W oparciu o misję szkoły, dążymy do:

- profesjonalnego kształcenia umiejętności instrumentalnych;
- kształtowania wrażliwości twórczej i estetycznej;
- kształtowania systematyczności, odpowiedzialności za własny rozwój;
- pogłębiania współpracy z rodzicami;
- kontynuowania współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- wspólnej pracy uczniów, rodziców i nauczycieli nad kształtowaniem pozytywnego wizerunku szkoły;
- zapewnienie uczniom i rodzicom pomocy w zakresie bezpieczeństwa w sieci, zapobieganiu przemocy, uzależnieniom oraz depresji.

5. Sylwetka absolwenta Szkoły.

Dążeniem szkoły muzycznej jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę:

- Posiada usystematyzowaną wiedzę.
- Posiada umiejętności dalszego samokształcenia oraz korzystania ze wszystkich dostępnych informacji – w tym korzystanie z Internetu.
- Potrafi pracować w zdalnym trybie nauczania oraz korzystać z platform edukacyjnych.

- Potrafi wykorzystywać swoje możliwości, zdolności i talenty.
- Jest tolerancyjny, odpowiedzialny, komunikatywny, życzliwy, szczerzy i otwarty na potrzeby innych.
- Wykształcił umiejętność samokontroli i samooceny, jest samokrytyczny, zna swoje mocne i słabe strony i potrafi nad nimi pracować.
- Jest wrażliwy na piękno otaczającego świata.
- Bierze aktywny udział w życiu kulturalnym i szanuje dziedzictwo kulturowe.
- Prezentuje wysoki poziom kultury osobistej i kultury słowa.
- Ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości.
- Jest świadomy swojej wartości, osiąga swój cel z poszanowaniem potrzeb drugiego człowieka.
- Jest odporny na stres, zna mechanizmy jego działania.
- Jest odpowiedzialny za powierzone obszary działania oraz efekty pracy zespołowej.
- Jest obowiązkowy, słowny i konsekwentny.
- Potrafi być partnerem we wspólnej pracy, dąży do osiągnięcia sukcesu.
- Jest przygotowany do następnego etapu nauki.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19).
- Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego).

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej.

Trzema najważniejszymi wartościami dla społeczności Szkoły, stanowiącymi filary nauczania, są piękno, dobro i prawda.

Społeczność szkolna wskazała jako ważne również następujące wartości:

- uczciwość, szczerłość, prawdomówność;
- poszanowanie godności, szacunek;
- sprawiedliwość;
- rzetelność i odpowiedzialność;
- życzliwość względem nauczycieli i kolegów;
- mądrość;
- przyjaźń;
- patriotyzm;

- odwagę;
- estetykę, w tym dbałość o strój koncertowy i odświętny;
- aktywność twórczą – kształtowanie i rozwijanie swojego talentu;
- dążenie do osiągnięcia najwyższych umiejętności, artystycznego sukcesu;
- prezentację sceniczną, obycie na scenie, opanowanie tremy podczas występu;
- kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania oraz planowania i organizacji własnej pracy;
- wyrabianie nawyków sumienności i dokładności;
- wpajanie odpowiednich zachowań podczas pobytu w filharmonii i innych instytucjach kultury;
- troska o powierzone materiały dydaktyczne (nuty, instrumenty);
- nabycie umiejętności oceny własnych zdolności, zainteresowań i predyspozycji.

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.

a. Dyrektor szkoły:

- pomaga realizować programy i działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów;
- tworzy warunki sprzyjające efektywnej pracy wychowawczej i profilaktycznej;
- pozwala nauczycielom, rodzicom i uczniom na realny wpływ na jakość pracy wychowawczej;
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”);
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia dla nauczycieli, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”);
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

b. Nauczyciel przedmiotu głównego:

- rozbudza zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zbiorowego;
- rozbudza potrzeby rozwijania uzdolnień i zainteresowań;
- kształtuje samodzielność;
- kształtuje potrzebę ciągłego doskonalenia się;
- kształtuje osobowość artystyczną;
- kształtuje aktywną postawę wobec kultury;
- rozbudza wyobraźnię muzyczną;
- rozbudza potrzebę twórczego wyrażania się;
- diagnozuje przyczyny niepowodzeń i trudności wychowawczych;
- wspiera uczniów w ich rozwoju poprzez spotkania i rozmowy;
- wspiera rodziców i uczniów w procesie dydaktycznym, pomaga realizować program profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy, cyberprzemocy, przeciwdziałania korupcji i poszanowania praw autorskich;
- czuwa nad wspomaganiem rozwoju ucznia wybitnie zdolnego przez wypracowanie strategii z dyrektorem i nauczycielami;
- przestrzega obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- przestrzega reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie pandemii COVID-19;
- udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, depresji i innych negatywnych skutków pandemii COVID-19.

c. Nauczyciel przedmiotów ogólnomuzycznych:

- uczy umiejętności współżycia z grupą rówieśniczą;
- kształtuje umiejętność zachowania dyscypliny;
- kształtuje umiejętność koncentracji;
- kształtuje postawę patriotyczną poprzez poznawanie roli polskich kompozytorów i wykonawców w rozwoju kultury europejskiej i światowej;
- rozbudza wyobraźnię i aktywność twórczą;
- kształtuje umiejętności logicznego i analitycznego myślenia;
- kształtuje umiejętność samodzielnego analizowania dzieł muzycznych;
- podkreśla wagę czynnego uczestnictwa w życiu koncertowym szkoły;
- kształtuje osobistą postawę wobec kultury narodowej, europejskiej i światowej;

- przestrzega obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- przestrzega reguł sanitarnych określonych w „Wytocznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie pandemii COVID-19;
- udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, depresji i innych negatywnych skutków pandemii COVID-19.

d. **Rada Pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami;
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego, cele strategiczne oraz pożądane efekty.

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego:

Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowywania dzieci

Największe prawa wychowawcze mają rodzice/opiekunowie prawni

Na podstawie obserwacji i rozmów z rodzicami, uczniami, radą pedagogiczną, dokonuje się analizy potrzeb i zagrożeń szkoły

W realizacji programu biorą udział wszyscy członkowie szkolnej społeczności

Do najważniejszych celów strategicznych programu wychowawczo-profilaktycznego należy rozwój wszystkich sfer osobowości ucznia, tj.:

- sfera emocjonalna
- sfera fizyczna
- sfera społeczna
- sfera duchowa
- sfera intelektualna
- sfera moralna

Cel strategiczny: Rozwój emocjonalny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Wzmocnienie relacji pomiędzy uczniami w klasie i szkole	- stworzenie odpowiedniej przyjaznej atmosfery w klasie oraz w szkole, - rozmowy z uczniem na tematy codzienne, w celu zbudowania przyjacielskiej relacji	Uczeń dobrze czuje się w szkole, z chęcią przychodzi na zajęcia Uczeń ufa nauczycielowi, który jest dla niego autorytetem
2. Stwarzanie możliwości swobodnego wyrażania emocji i uczuć przez ucznia,	- organizacja zajęć grupowych, zarówno związanych z wykonywaniem muzyki jak próby zespołów, orkiestry, warsztatów oraz imprez nie związanych nauką tj. piknik, wycieczka, itp.	Uczeń dobrze czuje się w grupie, wyraża swoje zdanie, potrafi podjąć współpracę z rówieśnikami
3. Nauka szacunku, zasad komunikacji międzyludzkiej, kultury osobistej	- przestrzeganie przez nauczyciela wszelkich norm kultury i wpajanie ich uczniom - rozmowy z uczniem na temat kultury, szacunku.	Uczeń wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, potrafi docenić prace innych ludzi, przestrzega norm panujących w środowisku szkolnym oraz poza nim.
4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem	- stworzenie możliwości koncertowania przed wyrozumiałą i odpowiednią publicznością - wytłumaczenie uczniowi natury koncertów i popisów	Uczeń nabiera pewności siebie, dobrze radzi sobie ze stresem podczas publicznych występów

Cel strategiczny: Rozwój fizyczny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Stworzenie warunków do realizacji zajęć w prawidłowych warunkach	-dostosowanie rozkładu zajęć, ich długości i przerw do wieku i możliwości ucznia	Uczeń korzysta z zajęć w pełni swoich możliwości
2. Troska o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie	-obserwacja ucznia podczas gry, dawanie dobrego przykładu podczas prezentowania fragmentów	Uczeń posiada podczas gry prawidłową postawę ciała, unika dzięki temu problemów zdrowotnych związanych z jej brakiem
3. Krzewienie nawyków zdrowego stylu życia, higieny osobistej	-rozmowa z uczniem na temat szkodliwości używek, niezdrowej żywności -prezentacja zalet płynących ze zdrowego odżywiania	Uczeń prowadzi zdrowy styl życia
4. Rozwój koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej, poprawa pracy układu oddechowego	-zdolności te poprawia się podczas ćwiczenia na instrumencie oraz podczas zajęć z rytmiki i kształcenia słuchu	Uczeń wyróżnia się ponadprzeciętnymi umiejętnościami

Cel strategiczny: Rozwój społeczny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Budowanie świadomości lokalnej	-udział ucznia w życiu kulturalnym Wschowy, występy na koncertach, uroczystościach państwowych i lokalnych	Uczeń posiada wiedzę na temat uroczystości organizowanych we Wschowie, utożsamia się z miastem
2. Umacnianie tradycji szkolnych	-czynny udział ucznia w uroczystościach i koncertach związanych z patronem szkoły,	Uczeń zna podstawowe informacje z życia patrona szkoły oraz jej historii.

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
3. Poznawanie przez ucznia środowiska lokalnego, działających organizacji i instytucji	-współpraca szkoły z lokalnymi instytucjami w celu wspólnego szerzenia kultury	Uczeń wie jakie instytucje kultury działają na terenie Wschowy, nawiązuje kontakty z ich przedstawicielami.
4. Nauka współpracy, zaufania, brania odpowiedzialności oraz pracy zespołowej	-gra w zespołach kameralnych, orkiestrze, wspólne próby zespołów	Uczeń potrafi współpracować z innymi muzykami, jest świadom odpowiedzialności związanej z graniem w zespole.

Cel strategiczny: Rozwój duchowy ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Wzmocnienie wrażliwości na dobro, prawdę, uczucia	-pogadanki na temat przyjaźni, kontaktów interpersonalnych, szacunku, etyki	Uczeń jest wrażliwy i otwarty na drugiego człowieka
2. Uwrażliwienie na piękno świata, muzyki, kultury	-organizacja wyjazdów na koncerty, wystawy, spektakle -słuchanie dzieł muzycznych	Uczeń docenia piękno otaczającego świata, interesuje się kulturą
3. Kształtowanie postawy twórczej	-praca nad interpretacją muzyki, grą na instrumencie	Uczeń potrafi grać utwory w sposób interesujący, „nadawać im duszę”

Cel strategiczny: Rozwój intelektualny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Tworzenie warunków pozwalających na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych, zdobycie wiedzy i umiejętności odpowiednich dla ucznia 2. Umożliwienie uczniom	-zajęcia indywidualne z instrumentu -poziom trudności dostosowany do ucznia -organizacja warsztatów, wykładów, konkursów, popisów	Uczeń rozwija się w odpowiednim dla niego tempie

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
rozwoju zainteresowań w czasie zajęć i poza lekcjami 3. Rozbudzenie w uczniu chęci do rozwijania swoich zdolności 4. Rozwijanie procesów poznawczych uczniów	-w zależności od zainteresowań uczeń może grać solo, kameralnie lub w orkiestrze -dobór odpowiedniego, ciekawego repertuaru -odpowiednie podejście do ucznia -używanie metod aktywizujących procesy myślenia, pamięci itp.	

Cel strategiczny: Rozwój moralny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Kształtowanie kultury osobistej ucznia, szacunku dla osób, kultury, obyczajów, dóbr materialnych	-rozmowy na tematy moralne, etyczne, przedstawienie norm kulturalnych panujących w określonej sytuacji, -wyjaśnienie na czym polega szacunek i dlaczego jest tak ważny	Uczeń wyróżnia się na tle swoich rówieśników poziomem kultury osobistej.
2. Tworzenie pełnej szacunku i zaufania relacji z nauczycielem, który staje się autorytetem	-dbanie o dobre relacje -wskazywanie granicy między uczniem a nauczycielem	Miedzy uczniem i nauczycielem istnieje relacja „uczeń – mistrz”

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
3. Doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji, planowania przyszłości, oceny wyborów	-angażowanie ucznia w projekty w szkolne i pozalekcyjne -przedstawienie plusów i minusów gry na instrumencie, możliwości pracy w zawodzie muzyka -rozmowa o przyszłości ucznia	Uczeń potrafi określić swoje plany na przyszłość

9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego.

Program adresowany jest do uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia we Wschowie.

Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele przedmiotów głównych, nauczyciele przedmiotów teoretycznych, dyrekcja szkoły oraz pracownicy niepedagogiczni. Ważne ogniwo stanowią rodzice, którzy są aktywnymi realizatorami programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły. To rodzice pierwsi widzą problemy dziecka, pozytywnie je motywują, budują u dzieci poczucie własnej wartości, kształtują postawę kulturalnego zachowania się. Uczestniczą w procesie dydaktyczno – wychowawczym dzieci.

II. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2025/2026. Część praktyczna (zmienna).

1. Odniesienie do ewaluacji programu z roku szkolnego 2024/2025.

W roku szkolnym 2024/2025 realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego przebiegała zgodnie z założonymi celami i odpowiadała na realne potrzeby społeczności szkolnej. Podejmowane działania przyniosły wymierne efekty, takie jak zwiększenie zaangażowania rodziców w życie szkoły, poprawa terminowości prowadzenia dokumentacji oraz skuteczniejsze wsparcie uczniów w procesie edukacyjnym i wychowawczym. Szczególnie istotne okazało się indywidualne podejście do uczniów z trudnościami, poprawiło to jakość kształcenia ale również sprawiło że każdy uczeń czuje się w szkole dobrze. Owocne okazały się również przeprowadzone warsztaty z zakresu profilaktyki zdrowia fizycznego. Dzięki tej inicjatywie uczniowie uzyskali wiedzę

na temat zagrożeń związanych z grą na instrumencie oraz poznali praktyczne ćwiczenia wspomagające zdrowie układu ruchu. Działania te spotkały się z dużym zainteresowaniem i mogą być kontynuowane w dalszych latach. Przeprowadzona diagnoza wykazała, że szkoła postrzegana jest jako miejsce bezpieczne, sprzyjające rozwojowi i budowaniu pozytywnych relacji.

2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2025/2026

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także

zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

3. Diagnoza potrzeb i zagrożeń występujących w szkole

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę wyszczególniono listę problemów stanowiących zagrożenie w funkcjonowaniu szkoły:

Niewystarczająca znajomość literatury psychologicznej i pedagogicznej wśród nauczycieli – potrzeba systematycznego pogłębiania wiedzy i korzystania z rekomendacji CEA.

Zróżnicowane potrzeby uczniów – konieczność zapewnienia adekwatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, szczególnie dla uczniów z deficytami rozwojowymi i edukacyjnymi.

Niewystarczające korzystanie z dziennika elektronicznego przez rodziców – utrudniając bieżący przepływ informacji o postępach i trudnościach uczniów.

4. Cele programu profilaktyczno-wychowawczego w roku szkolnym 2025/2026

W celu wyeliminowania problemów szkoły podejmie następujące działania w roku szkolnym 2025/2026:

A. Podnoszenie kompetencji nauczycieli

- Zakup literatury rekomendowanej przez CEA
- Zachęcanie do korzystania z literatury psychologicznej i pedagogicznej rekomendowanej przez CEA.
- Umożliwienie udziału w szkoleniach i warsztatach związanych z psychologią i pedagogiką kształcenia artystycznego.

B. Zaangażowanie nauczycieli w pomoc psychologiczno-pedagogiczną

- Współpraca wszystkich nauczycieli w celu opracowania planów wsparcia dla uczniów.
- Terminowe i rzetelne wypełnianie dokumentacji związanej z pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
- Współpraca z rodzicami uczniów w zakresie działań wspierających.

C. Diagnoza czynników chroniących i ryzyka

- Przeprowadzenie diagnozy w terminie do 30 dni od rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026.
- Opracowanie harmonogramu działań profilaktycznych na podstawie wyników diagnozy.
- Realizacja działań przeciwdziałających zachowaniom ryzykownym

D. Zwiększenie zaangażowania rodziców w proces edukacyjny dzieci

- Regularne przypominanie o konieczności korzystania z dziennika elektronicznego.
- Organizowanie spotkań indywidualnych i grupowych w celu bieżącej wymiany informacji.
- Zachęcanie rodziców do udziału w wydarzeniach szkolnych.

E. Indywidualne podejście do uczniów z trudnościami

- Organizowanie dodatkowych konsultacji dla uczniów wymagających wsparcia.
- Wzmacnianie motywacji uczniów poprzez docenianie ich postępów.
- Stwarzanie warunków do osiągania sukcesów na miarę indywidualnych możliwości.

5. Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2025/2026

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych	- ustalenie i opracowanie planu oraz metod realizacji zadań wynikających z diagnozy planu wychowawczo-profilaktycznego	Wrzesień 2025	Dyrektor, nauczyciele, zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego
Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań aspołecznych i przemocowych wśród.	-rozmowy na zajęciach dotyczące negatywnych skutków używania środków odurzających -rozmowy z uczniami na temat zachowań aspołecznych i przemocowych mogących występować (lub występujących) w ich środowisku. Poinstruowanie ucznia w jaki sposób należy zachować się podczas takich sytuacji oraz komu należy zgłosić	Cały rok szkolny	Nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	zaistniałe problemy -bieżące reagowanie na problemy zgłaszane przez uczniów		
Budowanie dobrych relacji i integracja klasy. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie i środowisku szkolnym.	- aktywne uczestnictwo uczniów w koncertach i konkursach szkolnych - przekazywanie wiedzy dotyczącej właściwej prezentacji ucznia podczas uroczystości, koncertów, imprez promujących szkołę - tworzenie atmosfery ukierunkowanej na pozytywne przeżywanie sukcesu własnego i innych członków społeczności szkolnej. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i niepowodzeniami. - objęcie opieką psychologiczną dzieci	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	nieradzących sobie w sytuacjach trudnych. - integrowanie uczniów różnych klas instrumentalnych poprzez organizowanie wspólnych audycji i popisów klasowych -organizowanie warsztatów - wycieczki szkolne, wyjazdy na koncerty pozaszkolne, np. do filharmonii, opery, zabawy szkolne organizowane przy współpracy z Samorządem Uczniowskim		
Profilaktyka ochrony zdrowia psychicznego uczniów szkół artystycznych	- zorganizowanie dla dzieci i nauczycieli warsztatów z psychologiem, poruszających najbardziej aktualne problemy, z jakimi obecnie borykają się uczniowie (stres, depresja, izolacja,	Cały rok szkolny	Dyrektor Nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	budowanie relacji, emocje) oraz proponujących sposoby ich ograniczania bądź eliminowania - pogadanki na lekcjach, poruszające tematy profilaktyki ochrony zdrowia psychicznego - omawianie symptomów związanych ze stresem i treścią oraz sposobów radzenia sobie z nimi - przekazywanie uczniom metod relaksacyjnych, oddechowych i innych metod radzenia sobie ze stresem na zajęciach indywidualnych - omawianie odpowiedniego przygotowania do występów na zajęciach (dobór		

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	odpowiedniego stroju, sposób przygotowania instrumentu do gry, zajęcie odpowiedniego miejsca na scenie, ukłon)		
Dbanie o terminowość i rzetelność dokumentacji	- Regularne, bieżące wypełnianie dziennika - Częste kontrole dziennika przez dyrektora	min 1 raz w semestrze	Nauczyciele, Dyrektor
Aktywizacja uczniów słabszych	- Zwiększenie wsparcia indywidualnego dla słabszych uczniów - Oferowanie dodatkowych konsultacji lub zajęć wyrównawczych	Cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotów
Zwiększenie zaangażowania rodziców w korzystanie z dziennika elektronicznego	- Regularne przypomnienia dla rodziców o monitorowaniu dziennika -Informacja SMS	Cały rok	Dyrektor, Nauczyciele przedmiotów
Zachęcanie rodziców do odwiedzania szkoły	- Wysyłanie informacji poprzez dziennik elektroniczny oraz	Wg potrzeb	Nauczyciele, Dyrektor

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	SMS dotyczących organizowanych wydarzeń, koncertów itp. - Informowanie rodziców o osiągnięciach i wyzwaniach ucznia		
Profilaktyki zdrowia fizycznego	-Prezentacja na zajęcia grupowych -rozmowa z nauczycielami instrumentu głównego	Cały rok	Nauczyciele
Zakup i wykorzystanie książek rekomendowanych przez CEA	- zakup publikacji rekomendowanych przez CEA - włączenie ich do pracy wychowawczo-profilaktycznej (np. omawianie fragmentów, praca z tekstem)	Do grudnia 2025, wykorzystanie – cały rok	Dyrektor, nauczyciele
Opracowanie i przedstawienie raportu z przeprowadzonych działań	- ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego	Czerwiec 2026	Dyrektor, nauczyciele, zespół do spraw ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

6. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo–Profilaktycznego

Ewaluacja programu to systematyczne gromadzenie informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego należy zapoznać Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców.

Ewaluacja przeprowadzana jest poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- analizę dokumentacji;
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami;
- wymianę spostrzeżeń w zespołach powołanych przez dyrektora i nauczycieli;
- obserwację zachowań uczniów w różnych sytuacjach szkolnych.

III. Część formalno-prawna

1. Literatura przedmiotu.

U. Bissinger – Ćwierz, Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym w roku szkolnym 2012/2013. CEA, Lublin 2013.

U. Bissinger – Ćwierz, Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym – wybrane zagadnienia z raportu CEA. Zeszyty Psychologiczne – Pedagogiczne CEA, nr 2, Warszawa 2014.

U. Bissinger – Ćwierz, Profilaktyka uzależnień w szkolnictwie artystycznym – podsumowanie ogólnopolskiego projektu CEA. Zeszyty Psychologiczne – Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015.

J. Śmieszalska – Profilaktyka dolegliwości wynikających ze specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli. Zeszyty Psychologiczne – Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015.

M. Wieczorek, Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki. ORE, Warszawa 2018.

B. Wojtanowska – Janusz, Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej uczniów szkół muzycznych. Zeszyt Psychologiczny – Pedagogiczny CEA, nr 4, Warszawa 2017

Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”

2. Formuła uchwalenia programu przez Radę Pedagogiczną

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie został uchwalony przez Radę Pedagogiczną dnia **12 września 2025 r.** uchwałą nr 2/2025/2026 r.

3. Formuła uchwalenia programu przez Radę Rodziców

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie został uchwalony przez Radę Rodziców dnia **18 września 2025 r.** uchwałą nr 2/2025/2026 r.

4. Formuła zatwierdzenia programu przez Dyrektora szkoły

Program zatwierdzony przez Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie, pana Szymona Franka, dnia **19 września 2025 r.** wprowadzony w życie **Zarządzeniem nr 17/2025 dyrektora PSM I st. we Wschowie**

pieczęć i podpis

Autorzy programu

Remigiusz Kuropka

Paweł Majdanik

Anna Pawłowska